

Prædiken til 8. søndag efter trinitatis

Matt. 7, 15-21

Gud Fader i det høje
lær mig at skelne nøje
det sande fra dets skin (DDS 769) Amen.

”Enhver profet, som kommer til jer skal I modtage som Herren, men han må ikke blive mere end én dag, hvis nødvendig så også næste. Forbliver han tre dage, er han en falsk profet”, står der i et skrift fra ca. 150 e. Kr. kaldet *Didaké*, et græsk ord, der betyder belæring.

En falsk profet er altså her en person, der gør sig til gode på menighedens bekostning ud over, hvad der regnes for rimeligt.

Prædiketeksten til i dag er en del af slutningen af Jesu Bjergprædiken. Den er et modspil til saligprisningerne. For ligesom der er nogen, Jesus priser salig, fordi de har del i Himmerigets glæde, så er der altså også det modsatte. Jesus kalder dem falske profeter.

Udadtil ser de både gode og fromme ud, men indvendigt er de som glubske ulve. Hvem Jesus sigter til i datiden, og hvem evangelisten Mattæus har i tankerne, har der været mange gisninger om.

Derfor er *Didaké* også blevet draget frem i lyset til at underbygge, hvad og hvem de falske profeter kunne være.

I Det gamle Testamente er de falske profeter slet og ret dem, der ikke på sanddru vis meddeler Guds vilje med sit folk, hvorfor de også føre folket væk bort fra hans vej.

Problemet med de falske profeter opstod særligt, da templet i Jerusalem blev ødelagt omkring 587 f. Kr., hvor man, som det altid sker, når undergang truer, stiller spørgsmålet: Hvordan kunne det ske?

Et af svarene var, at de falske profeter havde indgydt folket falsk sikkerhed og derved forhindret det i at omvende sig.

Falske profeter kunne være spåmænd og magikere, men oftere mennesker, der forkyndte løgn og løgnesyner. Noget, som vi kan blive meget klogere på, hvis vi læser profeten Jeremias i Det gamle Testamente. De falske profeter kender ikke Jahves vilje, som det hedder. Taler ikke med hans mund og har ikke hørt hans ord.

Både i tilslutning til *Didaké* og profeten Jeremias vil en falsk profet tilsyneladende det gode, men når det kommer til stykket, har ”profeten” kun sit eget i tankerne. Med andre ord handler det om uoprigtighed og om at omgås sandheden lemfældigt.

Men hvad er det, som det først og fremmest handler om at afsløre i Bjergprædiken?

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 409. 118. årgang
August 2017
ISSN 0901-2214

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Nogenlunde det samme som både *Didaké* og profeten Jeremias har i tankerne: løgn og hykleri i modsætning til pålidelighed og ægthed.

For hvor meget såkaldte profeter end påberåber sig guddommelig legitimitet, så er det ikke det, der tæller. For ”ikke enhver, som siger: Herre, Herre! til mig, skal komme ind i Himmeriget, men kun den, der gør min himmelske faders vilje”.

Det svarer i øvrigt også til de forskrifter, vi finder i det føromtalte skrift *Didaké*, ”ikke enhver som taler i Ånden er profet, men den, som har Herrens karakter eller levemåde”.

Ved deres handlemåde skal den falske og den sande profet kendes fra hinanden. Det gælder både i *Matthæusevangeliet*, i det belærende skrift *Didaké* og hos profeten Jeremias.

Hvis profeten ikke handler i overensstemmelse med det, han selv lærer og giver udtryk for, er han slet og ret en falsk profet.

Ordene fra Bjergprædiken, som vi har hørt i dag kunne vi bruge som en opfordring til os selv. Også vi har brug for at standse op og spørge os selv: Hvad er sandt og hvad er falsk? Først og fremmest i vort eget liv, selv om vi gerne kan have travlt med andres også.

For det kan være ganske smerteligt at se i øjnene, at *vi* måske heller ikke havde de gode motiver, vi først mente, at vi havde. At heller ikke vi gjorde det, vi gerne ville. Også vi kan begive os på afveje og vildveje; blive forført af falske ambitioner om magt og ære, på bekostning af vore medmennesker.

Det er stadig vigtigt at prøve om ånderne er

fra Gud, eller det er ulve i fåreklæder, vi slår følge med og lytter til.

Vi kan dække os ind under både moral og retskaffenhed og så i virkeligheden ikke gøre andet end at ødelægge al glæde og spontanitet hos hinanden, eller vi kan tale rosende til hinanden og samtidig alligevel på spidsfindig vis indirekte kritisere hinanden.

Så var det ærligt og ægte, det, vi selv gjorde? Eller var det i virkeligheden kun med gustent overlæg eller spil for galleriet?

I evangelieteksten er der gemt en opfordring til at holde øje med selvgodhed og hykleri.

Så hvornår siger *vi* et og gør noget helt andet?

I virkeligheden er der vel ingen af os, der er fuldstændig på det rene med, hvilke motiver, vi har for det, vi gør. Vi kan bilde os selv og andre ind, at vore motiver er de bedste, for siden at opdage, at det var de vist nok ikke alligevel.

Dog, evangelisterne i det nye testamente, også Matthæus, vil vise os, at Guds tilgivelse og barmhjertighed skal give os styrke og mod, så vi ikke lader os tynde ned af vores tidligere fejl og ufuldkommenhed og lammes i en sådan grad, så vi ikke tør foretage os nogen verdens ting af evig angst for at fejle.

Om vi opdager, at også vi kan have vanskeligt ved at skelne ”det sande fra dets skin”, som der står i salmen, så er det stadig sådant, at Jesu ord og gerninger peger på Guds tilgivelse og barmhjertighed som den største tilskyndelse for os til ikke at tøve med at gøre det i dag, vi skulle havde gjort i

går.

Men først og fremmest er ordene om de sande og falske profeter et råd til os om ikke uden videre at stole på fromme ord. At være på vagt overfor en forkyndelse, der er falsk, fordi den handler mere om egne ønsker og behov end om at følge det, Gud vil os.

Søde og fromme ord er der nok af, men fører de en handlemåde med sig, der er udtryk for tjeneste og tålmodighed, for taknemmelighed og tillid? Og er det også en handlemåde, der er kommet i stand uden bagtanker? Uden tanker om belønning. Uden selvretfærdighed ...

Ikke kun i fastetiden, men også i trinitatistiden er der gemt opfordringer i Jesu vejledning og forkyndelse til at eftertænke vore handlinger og overveje de valg, vi skal træffe.

Men skal vi også følge Jesu råd om ikke at dømmes for ikke selv at skulle dømmes, så er det nok viseligst, inden vi gør os til dommere over andres liv, at vi nøjes med at koncentrere os om vort eget først.

Amen

Anna Birgit Thyssen
Kastrup Sogn, Vordingborg

Salmer:
736, 299, 390, 392, 373, 4